

480022 - EMSD - Fonaments d'Estadística Aplicada i Mesura de la Sostenibilitat i el Desenvolupament

Unitat responsable:	250 - ETSECCPB - Escola Tècnica Superior d'Enginyers de Camins, Canals i Ports de Barcelona		
Unitat que imparteix:	751 - DECA - Departament d'Enginyeria Civil i Ambiental		
Curs:	2018		
Titulació:	MÀSTER UNIVERSITARI EN CIÈNCIA I TECNOLOGIA DE LA SOSTENIBILITAT (Pla 2013). (Unitat docent Obligatòria)		
Crèdits ECTS:	5	Idiomes docència:	Castellà, Anglès

Professorat

Responsable:	AGUSTÍ PÉREZ FOGUET
Altres:	MARIA ISABEL ORTEGO MARTINEZ - EUSEBIO JARAUTA BRAGULAT

Competències de la titulació a les quals contribueix l'assignatura

Bàsiques:

CB10. Que els estudiants tinguin les habilitats d'aprenentatge que els permetin continuar estudiant d'una manera que haurà de ser en gran mesura autodirigit o autònom.

Específiques:

2. Aplicar adequadament, i de forma crítica i eficaç, marcs conceptuals, processos i tècniques d'obtenció i tractament de dades, estadística aplicada, modelització matemàtica, anàlisi de sistemes, sistemes d'informació geogràfica, tecnologies de la informació i les comunicacions i l'ecologia industrial a la solució de reptes de la sostenibilitat i desenvolupament sostenible.
3. Aplicar els mètodes i eines utilitzats en la identificació, gestió de la informació, planificació, gestió, execució i avaluació de programes i projectes en l'àmbit de la sostenibilitat i la gestió ambiental i saber aplicar-los en forma col·laborativa a problemes concrets.
4. Dissenyar, desenvolupar, aplicar i avaluar marcs conceptuals, teories, metodologies i tècniques pròpies de les TIC en contextos de promoció del desenvolupament sostenible i la sostenibilitat.

Genèriques:

CG02. Desenvolupar i / o aplicar idees amb originalitat en un context d'investigació, identificant i formulant hipòtesis o idees innovadores i sotmetent-les a prova d'objectivitat, coherència i viabilitat.

Transversals:

1. ÚS SOLVENT DELS RECURSOS D'INFORMACIÓ: Gestionar l'adquisició, l'estructuració, l'anàlisi i la visualització de dades i informació de l'àmbit d'especialitat, i valorar de forma crítica els resultats d'aquesta gestió.

480022 - EMSD - Fonaments d'Estadística Aplicada i Mesura de la Sostenibilitat i el Desenvolupament

Metodologies docents

Durant el desenvolupament de l'assignatura es faran servir les següents metodologies docents:

Classe magistral o conferència (EXP): exposició de coneixements per part del professorat mitjançant classes magistrals o bé per persones externes mitjançant conferències convidades.

Resolució de problemes i estudi de casos (RP): resolució col·lectiva d'exercicis, realització de debats i dinàmiques de grup, amb el professor o professora i altres estudiants a l'aula; presentació a l'aula d'una activitat realitzada de forma individual o en grups reduïts.

Treballs pràctics en laboratori o taller (TP): realització de dissenys, mesuraments, verificacions, etc.: i presentació dels resultats en forma oral o escrita de forma individual o en grups reduïts.

Treball teòric-pràctic dirigit (TD): realització a l'aula una activitat o exercici de caràcter teòric o pràctic, individualment o en grups reduïts, amb l'assessorament del professor o professora.

Projecte, activitat o treball d'abast reduït (PR): aprenentatge basat en la realització, individual o en grup, d'un treball de reduïda complexitat o extensió, aplicant coneixements i presentant resultats.

Activitats d'Avaluació (AV).

Durant el desenvolupament de l'assignatura es faran servir les següents activitats formatives:

Presencials

Classes teòriques i conferències (CTC): conèixer, comprendre i sintetitzar els coneixements exposats pel professorat mitjançant classes magistrals o bé per conferenciants.

Classes pràctiques (CP): participar en la resolució col·lectiva d'exercicis, així com en debats i dinàmiques de grup, amb el professor o professora i altres estudiants a l'aula.

Pràctiques de laboratori o taller (L/T): comprendre el funcionament d'equips, especificacions i documentació; realitzar dissenys, mesuraments, verificacions, etc. i presentar els resultats de manera oral o escrita de forma individual o en grups reduïts.

Tutories de treballs teòric pràctics (TD): realitzar a l'aula una activitat o exercici de caràcter teòric o pràctic, individualment o en grups reduïts, amb l'assessorament del professor o professora.

No presencials

Realització d'un projecte, activitat o treball d'abast reduït (PR): portar a terme, individualment o en grup, un treball de reduïda complexitat o extensió, aplicant coneixements i presentant resultats.

Estudi autònom (EA): estudiar o ampliar els continguts de la matèria de forma individual o en grup, comprenent, assimilant, analitzant i sintetitzant coneixements.

Objectius d'aprenentatge de l'assignatura

En finalitzar l'assignatura, el/l'estudiant:

Desenvolupa i l'aplica conceptes i teories de matemàtica i estadística aplicada amb originalitat a la resolució de reptes de la sostenibilitat i el desenvolupament, identificant i formulant hipòtesis o idees innovadores i sotmetent-les a prova d'objectivitat, coherència i viabilitat.

Aplica de forma eficient tècniques i instruments propis de la matemàtica i l'estadística aplicada a reptes de la sostenibilitat i el desenvolupament mitjançant eines informàtiques de desenvolupament obert.

Integra i analitza críticament el resultat d'utilitzar models matemàtics i estadístics en la definició de solucions i estratègies de sostenibilitat i desenvolupament.

480022 - EMSD - Fonaments d'Estadística Aplicada i Mesura de la Sostenibilitat i el Desenvolupament

Hores totals de dedicació de l'estudiantat

Dedicació total: 125h	Hores grup gran:	37h 30m	30.00%
	Hores grup mitjà:	0h	0.00%
	Hores grup petit:	0h	0.00%
	Hores activitats dirigides:	7h 30m	6.00%
	Hores aprenentatge autònom:	80h	64.00%

Continguts

1. MESURES DE LA SOSTENIBILITAT I EL DESENVOLUPAMENT SOSTENIBLE

Competències de la titulació a les que contribueix el contingut:

Descripció:

Dades, mesures. Ordre, distància. Funcions.

Indicadors, índexs.

Estadística descriptiva.

Iniciació a programari estadístic R.

Activitats vinculades:

A1. Disseny d'un índex de sostenibilitat i anàlisi estadística bàsica.

Objectius específics:

480022 - EMSD - Fonaments d'Estadística Aplicada i Mesura de la Sostenibilitat i el Desenvolupament

Planificació d'activitats

A1. DISSENY D'UN ÍNDEX DE SOSTENIBILITAT I ANÀLISI ESTADÍSTIC BÀSIC

Descripció:

Treball en grup. Selecció d'un conjunt de dades, indicadors i índexs, i realització d'un anàlisi estadístic descriptiu i interferencial bàsic.

Material de suport:

Enunciat i dades disponibles a Atenea.

Descripció del lliurament esperat i vincles amb l'avaluació:

Sí, segons normes d'entrega de l'enunciat.

A2. APLICACIÓ DE TÈNIQUES DE CLASSIFICACIÓ MULTIVARIANT

Descripció:

Treball en grup. identificació d'un conjunt de dades que recolzen una presa de decisions i classificació de les mateixes basada en tècniques d'estadística multivariant.

Material de suport:

Enunciat i dades disponibles a Atenea.

Descripció del lliurament esperat i vincles amb l'avaluació:

Sí, segons normes d'entrega de l'enunciat.

A3. CONTROL D'APRENTATGE

Descripció:

Realització d'un control presencial i individual d'aprenentatge que pot incloure exercicis pràctics amb l'ordinador.

Material de suport:

Es facilitarà el dia del control.

Descripció del lliurament esperat i vincles amb l'avaluació:

Sí. Enunciat resolt.

Sistema de qualificació

AV1 Prova escrita de control de coneixements (PE). 50%

AV2 Prova oral de control de coneixements (PO). 0%

AV3 Treball realitzat al llarg del curs (TR). 30%

AV4 Assistència i participació en classes i laboratoris (AP). 15%

AV5 Qualitat i rendiment del treball en grup (TG). 5%

Normes de realització de les activitats

Les normes de realització de les activitats s'especificaran en el mateix enunciat.

480022 - EMSD - Fonaments d'Estadística Aplicada i Mesura de la Sostenibilitat i el Desenvolupament

Bibliografia

Bàsica:

- Barnett, V. Sample survey: principles and methods. 3rd ed. John Wiley & Sons, 2009. ISBN 9780470685907.
- Ross, Sheldon M. Introduction to probability and statistics for engineers and scientists. 5th ed. Oxford: Academic Press, 2014. ISBN 9780123948113.
- Dekking, F.M. [et al.]. A modern introduction to probability and statistics: understanding why and how [en línia]. London: Springer-Verlag, 2005 [Consulta: 20/06/2018]. Disponible a: <<http://dx.doi.org/10.1007/1-84628-168-7>>. ISBN 9781846281686.
- Everitt, Brian S. [et al.]. Cluster analysis [en línia]. Fifth Edition. Chichester: Wiley, 2011 [Consulta: 20/06/2018]. Disponible a: <<http://onlinelibrary.wiley.com/book/10.1002/9780470977811>>. ISBN 9780470977811.
- Jolliffe, I.. Principal component analysis. John Wiley & Sons, Ltd, 2002. ISBN 978-0-387-22440-4.
- Maindonald, J., Braun, W.J.. Data Analysis and Graphics Using R - an Example-Based Approach. Third Edition. Cambridge University Press, 2010. ISBN 978-0-521-76293-9.
- Pawlowsky-Glahn, V., Egozcue, J.J., Tolosana-Delgado, R.. Modeling and Analysis of Compositional Data. John Wiley & Sons, Ltd., 2015. ISBN 978-1-118-44306-4.
- Rao, J. N. K., Molina, I.. Small Area Estimation. Second Edition. Wiley Series in Survey Methodology. John Wiley & Sons, Inc., 2015. ISBN 978-1-118-73578-7.
- Tan, P.-N., Steinbach, M., Kumar, V.. Introduction to data mining. Pearson, ISBN 9780321321367.
- Ugarte, M.D., Militino, A.F., Arnholt. Probability and statistics with R. Second Edition. CRC Press LLC , Taylor and Francis Group, 2015. ISBN 978-1466504394.
- Berthouex, P.M., Brown, L.C.. Statistics for Environmental Engineers. Second Edition. CRC Press LLC, 2002. ISBN 978-1566705929.
- Kottegoda, N.T., Rosso, R.. Applied Statistics for Civil and Environmental Engineers. Second Edition. Wiley-Blackwell, 2009. ISBN 978-1-4051-7917-1.

Altres recursos:

Enllaç web

Alkire, S., Foster, J. E., Seth, S., Santos, M. E., Roche, J. M., & Ballón, P. (2015). Multidimensional poverty measurement and analysis. Oxford.

multidimensionalpoverty.org

Nardo, M., Saisana, M., Saltelli, A., Tarantola, S. (2005), Tools for Composite Indicators Building, Joint Research Centre, Institute for the Protection and Security of the Citizen. European Communities, EUR 21682 EN.

publications.jrc.ec.europa.eu/repository/bitstream/JRC31473/EUR%2021682%20EN.pdf

United Nations (2007) Indicators of Sustainable Development: Guidelines and Methodologies (Third Edition), ISBN: 978-9211045772

www.un.org/esa/sustdev/natlinfo/indicators/guidelines.pdf

United Nations Development Program. Human Development Report, (annual report).

hdr.undp.org

Tucker, L. R., & MacCallum, R. C. (1997). Exploratory factor analysis. Ohio State University, Columbus. Chicago.

www.unc.edu/rcm/book/factor.pdf

480022 - EMSD - Fonaments d'Estadística Aplicada i Mesura de la Sostenibilitat i el Desenvolupament

UNICEF (2017) MICS5 Tools, Multiple Indicator Cluster Surveys (MICS).
mics.unicef.org/tools